

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект Закону України «Про енергетичну ефективність» (далі – проект Закону), а також документи, що надані до нього листом Міністерства енергетики України від 05.10.2020 № 26/1.1-5.4-21370.

За результатами розгляду проекту Закону та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон)

встановлено:

проект Закону розроблено з метою встановлення правових, економічних та організаційних засад відносин, що виникають у сфері забезпечення енергетичної ефективності під час виробництва, транспортування, передачі, розподілу, постачання та споживання енергії.

Однак, проект Закону не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на таке.

Як зазначається в Аналізі регуляторного впливу (далі – АРВ) до проекту Закону, останній спрямований на виконання міжнародних зобов'язань України в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Проект Закону покликаний імплементувати Директиву 2012/27/ЄС Європейського парламенту та Ради від 25 жовтня 2012 р. про енергоефективність та передбачає низку регуляторних норм, які покликані вирішити проблему неефективного використання енергоресурсів споживачами, яка зумовлена використанням застарілих основних фондів в економіці та слабкими темпами впровадження новітніх енергозберігаючих технологій, наявністю деформованої структури виробництва та енергоспоживання, неефективним використанням паливно-енергетичних ресурсів, енергоносіїв та відсутністю можливості заміни джерел їхнього постачання, недостатнім рівнем впровадження енергоефективних заходів в житловому секторі, недостатніми зусиллями держави щодо впровадження програм та заходів з енергозбереження та

формування системи енергоаудиту та енергоменеджменту організацій та підприємств у сфері енергоефективності тощо.

Разом з тим, у Прикінцевих та перехідних положеннях проекту Закону містяться норми які жодним чином не стосуються предмету регулювання вказаного проекту Закону та є такими, що порушують вимоги пункт 1 статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та положень Конституції щодо захисту персональних даних осіб. Відповідно до частини 2 статті 32 Конституції України, не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. З даного приводу висловлював свою думку Конституційний Суд України у рішенні від 11.10.2018 № 7-р/2018.

Так, відповідно до положень підпункту 4) пункту 5 Прикінцевих та перехідних положень проекту Закону пропонується внести зміни до частини 1 статті 15 Закону України «Про ринок природного газу», а саме передбачити:

«1. У разі якщо ліцензію постачальника на провадження діяльності з постачання природного газу анульовано або її дію зупинено, постачальник повідомив споживача про неможливість продовження постачання у зв'язку з початком процедури ліквідації або відкриттям провадження у справі про банкрутство, а також в інших випадках, передбачених правилами для постачальника «останньої надії», постачання природного газу споживачу здійснюється у порядку, визначеному правилами для постачальника «останньої надії», та на умовах типового договору постачання постачальником «останньої надії», що затверджується Регулятором.

Договір постачання між постачальником «останньої надії» і споживачем вважається укладеним з моменту початку фактичного постачання природного газу такому споживачу. При цьому для укладення такого договору сам споживач або у випадку побутового споживача – оператор газорозподільної системи, у межах території ліцензованої діяльності якого знаходиться об'єкт газоспоживання такого споживача, зобов'язаний передати постачальнику «останньої надії» таку інформацію у формі та у строки, визначені у правилах для постачальника «останньої надії»:

1) про побутового споживача:

ЕІС-код;

прізвище, ім'я та по батькові;

реєстраційний номер облікової картки платника податків і серію та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті, - серію та/або номер паспорта громадянина України);

поштову адресу.»

Звертаємо особливу увагу, що розробником в АРВ, відповідно вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами,

внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика), *не доведено ефективність та збалансованість запропонованого механізму державного регулювання.*

Так, АРВ до проекту Закону не містить жодного обґрунтування необхідності державного регулювання в частині запропонованої норми, а відповідно і аналізу впливу, який справлятиме регуляторний акт, в цій частині, на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності вказаного положення регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

Натомість, порівняльна таблиця в частині запропонованих змін до статті 15 Закону України «Про ринок природного газу» містить наступне обґрунтування: «Зміни необхідні для уможливлення безперебійного постачання газу постачальником «останньої надії».

У відповідності до визначення терміну безпека постачання природного газу, наведеного у пункті 1) частини 1 статті 1 Закону, зокрема зазначено, що безперебійність забезпечується наявними джерелами надходження природного газу, а також належним технічним станом газотранспортних та газорозподільних систем, газосховищ та установок LNG і немає нічого спільного із діяльністю постачальника «останньої надії» (далі – ПОН), а отже у запропонованих змінах щодо передачі ПОНу персональних даних споживачів відсутня легітимна мета, а відсутність будь-яких меж дискреції, відповідно до проекту Закону, щодо подальших дій з інформацією, яка містить персональні дані, унеможливорює навіть мінімальний захист суб'єкта персональних даних, як наслідок не забезпечує передбачуваність застосування пропонуваної норми.

Крім того, за логікою як діючої норми так і в редакції запропонованих змін, постачальник ПОН здійснює постачання протягом обмеженого строку і відповідно до запропонованих змін обмежений терміном у 60 днів на рік, після спливу якого Закон у діючій та запропонованій редакціях вимагає припинення газопостачання споживачу.

Принагідно зазначаємо, що на момент оприлюднення головним розробником проекту акту, набрала чинності постанова НКРЕКП від 23.09.2020 № 1752, яка врегульовує питання передачі операторами ГРМ через інформаційну платформу Оператора ГТС частини персоніфікованих даних побутових споживачів ПОНу, а саме ЕІС-код та поштову адресу об'єкта газоспоживання. Проте, оскільки головним розробником в частині даної пропонуваної норми аналіз регуляторного впливу підготовлений не був, відповідно і відсутнє обґрунтування, чому визначена «проблема» не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів.

Крім того, в порушення вимог Методики головний розробник при підготовці АРВ не визначив очікувані результати прийняття запропонованого регуляторного акта, у тому числі не здійснив розрахунок очікуваних витрат та вигод суб'єктів господарювання, громадян та держави внаслідок дії регуляторного акта.

Також, звертаємо Вашу увагу на те, що запропонованими змінами докорінно змінюються одна з підстав для здійснення постачання природного газу ПОНОм, а саме визнання діючого постачальника банкрутом пропонується змінити на повідомлення постачальником споживача про неможливість продовження постачання у зв'язку відкриттям провадження у справі про банкрутство.

Слід зазначити, що з моменту винесення ухвали про порушення провадження у справі про банкрутство до моменту визнання боржника банкрутом проходить тривалий час, протягом якого підприємство продовжує вести повноцінну господарську діяльність та зобов'язано виконувати взяті на себе обов'язки за укладеними із контрагентами договорами. Відповідно до положень частини 4 статті 205 Господарського кодексу України, у разі неспроможності суб'єкта господарювання через недостатність його майна задовольнити вимоги кредиторів він може бути оголошений за рішенням суду банкрутом. Умови, порядок та наслідки оголошення суб'єктів господарювання банкрутами встановлюються цим Кодексом та іншими законами. Ліквідація суб'єкта господарювання - банкрута є підставою припинення зобов'язань за його участі. Таким чином, норма проекту не узгоджується із вказаними положеннями Господарського кодексу України, на відміну від чинної редакції, яка передбачає випадок постачання газу ПОНОм саме з моменту визнання діючого постачальника банкрутом за рішенням суду.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільності, ефективності, адекватності та збалансованості, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також з порушенням вимог статті 5 цього Закону в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти, а також вимог статті 8 цього Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Ураховуючи вищенаведене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про енергетичну ефективність».

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

